

Preventivní program ZŠ Oslavany pro školní rok 2026/2027

ZŠ OSLAVANY, OKRES BRNO-VENKOV

Obsah

1. Základní údaje o škole	3
2. Úvod do problematiky preventivních aktivit.....	4
2.1. ŠPP.....	5
2.2. Řízení a realizace preventivních aktivit.....	5
2.3. Vzdělávání a informovanost pedagogických pracovníků.....	5
2.4. Spolupráce s odbornými pracovišti	6
2.5. Podpora vedení školy.....	6
3. Primární prevence v rámci vyučovacích předmětů	6
3.1. I. stupeň.....	6
3.2. II. stupeň	7
4. Nadstavbové aktivity v rámci školy	10
4.1. EU projekty.....	10
4.2. Výjezdové aktivity školy	10
4.3. Spolupráce se zákonnými zástupci	10
5. GDPR a bezpečnost	11
6. Kontakty	11
7. VYHODNOCENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ Z MINULÉHO ŠKOLNÍHO ROKU 2025/2026.....	11
7.1 Kouření / vaping na školních WC	11
7.2 Skryté záškoláctví.....	11
7.3 Otevřené záškoláctví.....	11
8. CÍLE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU PRO ŠKOLNÍ ROK 2026/2027	11
8.1 Oblast návykových látek.....	11
8.2 Oblast záškoláctví.....	11
8.4 PREVENTIVNÍ AKTIVITY – KONKRÉTNÍ OPATŘENÍ.....	12
8.4.1 Opatření k omezení vapingu a kouření	12
8.4.2 Opatření proti skrytému a otevřenému záškoláctví	12
8.5 PRÁCE S TŘÍDNÍMI KOLEKTIVY.....	12
8.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI.....	12
8.7 SPOLUPRÁCE S ODBORNÝMI INSTITUCEMI	12
8.8 ZODPOVĚDNÉ OSOBY	12
8.9 VYHODNOCENÍ PROGRAMU	12

Vzdělávací program	Zařazené třídy
Školní vzdělávací program: ŠVP ZŠ Oslavany	1. A, B, C 6. A, B 2. A, B 7. A, B 3. A, B, C 8. A, B 4. A, B, C 9. A, B 5. A, B

1. Základní údaje o škole

Základní údaje o škole	
Název školy	Základní škola Oslavany, okres Brno-venkov
Adresa školy	Hlavní 43, 664 12, Oslavany
IČ	49459619
IZO ZŠ	60011105
Telefon / fax	546423224
e-mail	zsoslavany@seznam.cz
Internetové stránky	https://zsoslavany.cz
Právní norma	Příspěvková organizace
Právní subjektivita	od 1. 1. 1995
Název zřizovatele	Město Oslavany
Kapacita základní školy	482 žáků

Personální zajištění vzdělávání je stabilizovaným 38členným týmem pedagogů s konstruktivním přístupem k práci. Ve škole působí také 16 asistentek pedagoga, školní asistent. Všichni vyučující mají pedagogickou i odbornou způsobilost. Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků a na využívání takto získaných poznatků v praxi.

2. Úvod do problematiky preventivních aktivit

Školní minimální preventivní program vychází z pokynů Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže. Základním legislativním dokumentem, který upravuje oblast primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních, je zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), který ukládá povinnost vytvářet podmínky pro zdravý vývoj dětí, žáků a studentů a pro předcházení rizikovému chování.

Dále se v legislativě opírá zejména o:

- **Zákon č. 65/2017 Sb.**, o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (nahradil původní zákon č. 379/2005 Sb.)
- **Vyhlášku č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhlášku č. 317/2005 Sb.**, o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- **Zákon č. 359/1999 Sb.**, o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- **Metodické doporučení MŠMT** k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21291/2010-28)
- **Zákon č. 563/2004 Sb.**, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně-komunikativních dovedností. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Na období jednoho školního roku jej vypracovává školní metodik prevence.

2.1. ŠPP

Součástí týmu ŠPP (Školní poradenské pracoviště) je ŠMP (školní metodik prevence), VP (výchovná poradkyně) a SP (speciální pedagog). Metodik prevence nepůsobí na naší škole jako samostatný odborník, ale jsou součástí širšího týmu, který má vymezenou náplň svých činností a kompetencí a současně se snaží o co největší možnou spolupráci a efektivitu v naplňování preventivních cílů výchovného poradenství a strategií školy. Preventivní program je sestavován tak, aby byl smysluplně propojen jak s výchovným poradenstvím a péčí o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, které má na starosti výchovná poradkyně a speciální pedagog, tak s činností jednotlivých TU (třídních učitelů).

2.2. Řízení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci Preventivního programu zodpovídá školní metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků. Analýza současného stavu, řešení jednotlivých problémů, průběh naplňování Preventivního programu jsou diskutovány na pravidelných setkáních ŠPP. Ve vzájemné spolupráci jsou plánovány změny PP a další realizační kroky. Jednou z důležitých aktivit celého týmu je vyhledávání žáků s riziky selhávání ve vzdělávání, ale i žáky nadprůměrné. Je naší maximální snahou pomoci problémovým dětem, a to především včasným jednáním s rodiči za účasti části nebo celého poradenského týmu, pedagoga, případně dalších odborníků.

2.3. Vzdělávání a informovanost pedagogických pracovníků

Hlavní podíl na dalším rozvoji znalostí a dovedností souvisejících s prevencí rizikového chování žáků spočívá v samostudiu všech učitelů školy, a především školních metodiků prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci preventivního programu je metodickým pomocníkem školní metodik prevence. Současně mohou pedagogičtí pracovníci využít metodického vedení a podpory při uplatňování psychologických a speciálně pedagogických metod a postupů ze strany výchovné poradkyně a konzultovat rizikové chování žáků i tříd. Pro zjednodušení a jasnější postupy a komunikaci zpracovává v případě potřeby tým školního poradenského pracoviště metodické postupy a pokyny pro pedagogy. Preventivní program a metodické postupy jsou k dispozici v ŠPP. Aktuální informace jsou umísťovány na webové stránky, nebo jsou osobně sdělovány třídním učitelům.

2.4. Spolupráce s odbornými pracovišti

Celý tým Školního poradenského pracoviště se aktivně podílí na spolupráci se Středisky výchovné péče (SVP), Policií ČR a Odborem sociálně-právní ochrany dětí a mládeže (OSPOD). Spolupracuje také s pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a Speciálně pedagogickými centry (SPC). Současně také domlouvá spolupráci s dalšími organizacemi zabývajícími se prevencí sociálně patologických jevů a prevencí obecně.

2.5. Podpora vedení školy

Vedení školy v průběhu školního roku vytváří podmínky pro naplňování cílů preventivního programu, umožňuje odborné vzdělávání školních metodiků prevence, výchovného poradce i ostatních pedagogických pracovníků. V rámci pedagogických porad vytváří prostor pro informování učitelů. Zajišťuje vybavení školy materiály pro realizaci PP. Spolupracuje s celým poradenským týmem při řešení problémových situací.

3. Primární prevence v rámci vyučovacích předmětů

3.1. I. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování. Na tématech a obsahu hodin spolupracují třídní učitelé s ŠMP. Dále se domlouvají další preventivní programy ve spolupráci s externími pracovišti v oboru prevence, OSPOD, PČR, PPP Brno – odloučené pracoviště Sládkova.

Intervenční programy-v případě výskytu nežádoucích jevů spolupracují třídní učitelé se výchovnou poradkyní a speciálním pedagogem. Domlouvají se na cílených programech pro třídy. Spolupráci je možné využít i při tvorbě preventivních akcí a programů.

Mladší školní věk:

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- upevňování základních návyků-hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence, experimentování s alkoholem a cigaretami
- základy etické a právní výchovy
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- ekologická výchova
- důraz na spolupráci s rodiči

- široká nabídka volnočasových aktivit a účast v soutěžích
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů a besed
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- soustředěnost na diagnostiku sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech
- práce na pozitivním klimatu třídy, přátelských vztazích, vzájemné důvěře a spolupráci

Cíle:

Po pěti letech školní docházky by děti měly umět:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

3.2. II. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci, tak aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech výchova k občanství, výchova ke zdraví, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektového vyučování, skupinové práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek. Na tématech a obsahu hodin spolupracují třídní učitelé se ŠMP. Dále se domlouvají další preventivní programy ve spolupráci s externími pracovišti v oboru prevence. Ve školním roce 2026/2027 jsou

preventivní programy zajištěny ve spolupráci s firmou Flow – Effect – Mgr. Martin Hofman (proběhnou v měsících listopad a leden), dále s PČR – preventivní skupina JmK (V neposlední řadě proběhnou preventivní programy s Mgr. Geyerem – OSPOD Ivančice a intervenční programy ve spolupráci s PPP Brno – Sládkova.

Starší školní věk – prevence = základ předcházení problémům Úkoly

a činnost učitelů a jiných pedagogických pracovníků

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu a včasná diagnostika
- intervence při riziku vzniku sociálně patologických jevů a kooperace s odborníky při jejich řešení
- spolupráce s třídními učiteli
- věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům, odhalování projevů asociálního chování mezi žáky-věnovat pozornost problematice šikany
- dostatečná informovanost
- sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a ve výchově ke zdravému životnímu stylu
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor, nově příchozím vyučujícím nabídnout všestrannou kolegiální pomoc

Aktivity pro žáky

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních-vytváření eticky hodnotných postojů chování
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, kouření, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání, netolismu, nomofobii, gamblingu, negativní působení sekt
- aktivity zaměřené na rizikové chování v dopravě, rizikové sporty

- dovednost volby správné životosprávy-poruchy příjmu potravy-mentální anorexie a bulimie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou výletů, exkurzí...
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, výjezdy atd.)
- široká nabídka volnočasových aktivit
- účast v literárních, vzdělávacích, sportovních a jiných soutěžích
- tradiční sportovní den soutěží a míčových her v areálu naší školy
- nedílnou součástí prevence školy je působení pedagogů v jednotlivých předmětech
- ve spolupráci se ŠPP zajišťujeme intervenční programy zaměřené na problémy ve třídě, šikanu, diagnostiku třídního kolektivu, aktivity a programy zaměřené na zdravé klima ve třídách, spolupracující a přátelskou atmosféru, důvěru, otevřené diskuse

Aktivity pro zákonné zástupce a veřejnost

- seznámení zákonných zástupců s PP a poradenskou koncepcí školy v rámci třídních schůzek prostřednictvím třídních učitelů a internetu
- seznámení zák. zástupců s postupem školy v případě problémů žáků s drogami, na třídních schůzkách hovořit o nebezpečí drog, zejména u starších žáků
- doporučení rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami

Cíle:

Žáci by před opuštěním ZŠ měli znát a umět:

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organizmus
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje

- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- zvládat základní sociální dovednosti
- rozumět pojmu šikana, vědět, jak se zachovat v případě šikany
- chápat pojem kyberšikana, znát rizika užívání internetu a sociálních sítí
- zorientovat se v problematice poruch příjmu potravy a sebepoškozování

4. Nadstavbové aktivity v rámci školy

4.1. EU projekty

OP JAK ZŠ Oslavany 034

- V rámci výzvy v Operačním programu Jan Amos Komenský je od 1. 1. 2026 do 31. 10. 2028 realizován projekt ZŠ Oslavany 034

4.2. Výjezdové aktivity školy

Budeme realizovat adaptační programy pro žáky naší školy. Výjezdové aktivity školy mají své primární cíle, zejména rozvoj přátelských vztahů a týmové spolupráce, prohloubení návyků zdravého životního stylu, samostatnost, prohloubení sebepoznání a sebepřijetí, rozvoj sociálních dovedností, posilování třídní koheze a vytváření funkčního vztahu mezi pedagogem a žáky.

4.3. Spolupráce se zákonnými zástupci

Stále hledáme nové cesty, jak navázat užší kontakt se zák. zástupci, jak vzbudit jejich zájem o problémy svých dětí a získávání poznatků především v oblasti komunikace a výchovného působení.

Rodiče jsou o dění informováni především těmito způsoby:

- třídní schůzky
- konzultační hodiny
- internetové stránky školy
- informační nástěnky
- Google Classroom
- Škola online
- pravidelné konzultační hodiny pracovníků ŠPP

5. GDPR a bezpečnost

V rámci ochrany osobních údajů byla podniknuta veškerá opatření, která odpovídají standardům GDPR a která jsou pravidelně konzultována s daným pověřencem.

6. Kontakty

Metodik primární prevence / ředitelka ZŠ

Oslavany Mgr. Gabriela Chrástová e-mail:

(gabriela.chrastova@zsoslavany.cz) tel: 546 423 224

7. VYHODNOCENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ Z MINULÉHO ŠKOLNÍHO ROKU 2025/2026

7.1 Kouření / vaping na školních WC

- Opakované případy zejména u žáků 7.–9. ročníku.
- Užívání elektronických cigaret (vapy).
- Chování probíhalo skrytě, mimo dohled zaměstnanců.

7.2 Skryté záškoláctví

- Někteří rodiče nechávali doma děti, kterým se nechtělo do školy.
- Pozdní příchody bez řádného důvodu.
- Problém se objevoval hlavně u 6.–8. ročníku.

7.3. Otevřené záškoláctví

- Opakované neomluvené hodiny u žáků 8. a 9. ročníku.
- Zhoršená spolupráce s některými zákonnými zástupci.

8. CÍLE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU PRO ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

8.1 Oblast návykových látek

- Zvýšit informovanost žáků o zdravotních důsledcích vapingu.
- Omezit výskyt vapingu v prostorách školy.
- Posílit dohled na rizikových místech (WC, chodby mimo přestávky).

8.2 Oblast záškoláctví

- Systematicky sledovat docházku.
- Okamžitě reagovat na první známky absence.

- Posílit spolupráci s rodiči.

8.4 PREVENTIVNÍ AKTIVITY – KONKRÉTNÍ OPATŘENÍ

8.4.1 Opatření k omezení vapingu a kouření

- Beseda s odborníkem (říjen).
- Zvýšený dohled na WC a odlehlých místech školy.
- Třídnické hodiny s diskuzemi o rizicích.
- Informační materiály pro rodiče.

8.4.2 Opatření proti skrytému a otevřenému záškoláctví

- Denní monitoring docházky.
- Kontaktování rodičů do 24 hodin.
- Ještě více posílit spolupráci s OSPOD při opakované absenci (OSPOD velmi zahlcený)
 - Motivační program pro žáky.

8.5 PRÁCE S TŘÍDNÍMI KOLEKTIVY

- Hodiny zaměřené na komunikaci, vztahy a spolupráci.
- Prevence tlaků vrstevníků.
- Práce se stresem a sebehodnocením. - Využití školního psychologa je samozřejmostí.

8.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI

- Pravidelné třídní schůzky.
- Poskytování informačních materiálů a pořádání besed s PČR, OSPOD.
- Spolupráce při řešení absence.

8.7 SPOLUPRÁCE S ODBORNÝMI INSTITUCEMI

- PPP, SVP. - OSPOD.
- Policie ČR.
- Organizace zaměřené na prevenci návykových látek.

8.8 ZODPOVĚDNÉ OSOBY

- Školní metodik prevence. - Výchovný poradce.
- Třídní učitelé.
- Vedení školy.

8.9 VYHODNOCENÍ PROGRAMU

- Analýza evidence docházky.
- Vyhodnocení případů vapingu/kouření.
- Zpětná vazba pedagogů.

Krizové a pomocné linky v České republice

Pro děti a mládež (do 26 let)

- Linka bezpečí: 116 111 (nonstop, zdarma)
- Rodičovská linka: 606 021 021
- Dětské krizové centrum – linka důvěry: 241 484 149 / 777 715 215

Rodina, ztracené dítě, školní problémy

- Linka pro rodinu a školu: 116 000 (nonstop, zdarma)

Duševní zdraví a psychická krize

- Linka první psychické pomoci: 116 123 (nonstop, zdarma)
- Modrá linka: 608 902 410 / 731 197 477

Senioři

- Senior telefon (Život 90): 800 157 157 (nonstop, zdarma)
- Linka seniorů (Elpida): 800 200 007 (8:00–20:00 h, zdarma)

Oběti kriminality a domácího násilí

- Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (Bílý kruh bezpečí): 116 006 (nonstop, zdarma)
- ACORUS: 283 892 772
- ROSA – centrum pro ženy: 800 605 080 (nonstop, zdarma)

Tísňová volání

- 150 – Hasičský záchranný sbor ČR
- 155 – Zdravotnická záchranná služba
- 158 – Policie ČR
- 112 – Tísňové volání (Jednotné evropské číslo)

Další specializované linky

- Národní linka pro odvykání: 800 350 000 (zdarma) • Linka Anabell (poruchy příjmu potravy): 774 467 293
- DKC – linka pro rizika v kyberprostoru: 778 510 510

Zpracovala Mgr. Gabriela Chrástová, metodička primární prevence
V Oslavanech 25. 8. 2026